प्रगाथो घौरः काण्वः ।इन्द्रः । पंक्तिः, ७-९ बृहती ।

प्रो अस्मा उपस्तुतिं भरता यज्जुजोषति।
उक्थैरिन्द्रस्य माहिनं वयो वर्धन्ति सोमिनो भद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०१

यत्- यदि। जुजोषति- सेवते। तर्हि। अस्मै- एतस्मै। उपस्तुतिम्- स्तवम्। प्र भरत- सम्पादयत। उक्थैः- मन्त्रैः। इन्द्रस्य। माहिनम्- महत्। वयः- अन्नम्। वर्धन्ति- वर्धयन्ति। सोमिनः- रसनिष्पादकस्य। इन्द्रस्य। रातयः- दानानि। भद्राः- कल्याणानि ॥१॥

अयुजो असमो नृभिरेकः कृष्टीरयास्यः।
पूर्वीरति प्र वावृधे विश्वा जातान्योजसा भद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०२

अयुजः- असहायः। असमः। नृभिः- वीरैः। एकः। अयास्यः- उपक्षपयितुमशक्यः। पूर्वीः- पुराणीः। कृष्टीः- प्रजाः। अति प्र ववृधे- अतिप्रवर्धते। विश्वा- सर्वाणि। जातानि। ओजसा अति वर्धते ॥२॥

अहितेन चिदर्वता जीरदानुः सिषासति।
प्रवाच्यमिन्द्र तत्तव वीर्याणि करिष्यतो भद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०३

अहितेन- अनिहितेन प्रकटितेन। अर्वता- प्राणाश्वेन। जीरदानुः- क्षिप्रदान इन्द्रः। सिषासति- सम्भक्तुमिच्छति। इन्द्र। तत्। करिष्यतः- कुर्वतः। तव- ते। वीर्याणि- वीर्यम्। प्रवाच्यम्- प्रशंसनीयम्। ॥३॥

आ याहि कृणवाम त इन्द्र ब्रह्माणि वर्धना।
येभिः शविष्ठ चाकनो भद्रमिह श्रवस्यते भद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०४

Dr. Rangani
WEBOLIM

आयाहि- आगच्छ। इन्द्र। ते- त्वदर्थम्। वर्धना- वर्धकान्। ब्रह्माणि- मन्त्रान्। कृणवाम- कुर्मः। येभिः- यैः। शविष्ठ- बलिष्ठ। श्रवस्यते- श्रुतिकामाय। इह- अत्र। भद्रम्- कल्याणम्। चाकनः- कामयसे तान् कुर्मः ॥४॥

धृषतश्चिद्धृषन्मनः कृणोषीन्द्र यत्त्वम्।
तीव्रैः सोमैः सपर्यतो नमोभिः प्रतिभूषतो भद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०५
नमोभिः- नमस्कारैः। प्रतिभूषतः- त्वां मण्डयतः। सपर्यतः- परिचरतः। तीव्रैः- तीक्ष्णैः। सोमैः- रसैः। इन्द्र। धृषतः धृषत्- धृष्टादपि धृष्टम्। मनः- चित्तम्। कृणोषि- करोषि ॥५॥

अव चष्ट ऋचीषमोऽवताँ इव मानुषः।
जुष्टी दक्षस्य सोमिनः सखायं कृणुते युजं भद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०६
अवतानिव- कूपानिव प्रवणान्। मानुषः- मनुष्यान्। ऋचीषमः- ऋक्षु समः। अव चष्टे- पश्यति। जुष्ट्वी- प्रीतः। दक्षस्य- समर्थस्य। सोमिनः- रसनिष्पादकस्य। युजम्- योगम्। सखायम्- सख्यम्। कृणुते- कुरुते ॥६॥

विश्वे त इन्द्र वीर्यं देवा अनु क्रतुं ददुः।
भुवो विश्वस्य गोपतिः पुरुष्टुत भद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०७
विश्वे- सर्वे। देवाः। इन्द्र। ते- तव। वीर्यम्। अनु- अनुसृत्य। क्रतुम्- प्रज्ञाम्। ददुः- यच्छन्ति। पुरुष्टुत- बहुभिः स्तुत। विश्वस्य- सर्वस्य। गोपतिः- पालकः। भुवः- अभवः ॥७॥

गृणे तदिन्द्र ते शव उपमं देवतातये।
यद्धंसि वृत्रमोजसा शचीपते भद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०८
इन्द्र। देवतातये- यज्ञाय। उपमम्- अन्तिकम्। तत्। ते- तव। शवः- बलम्। गृणे- गृह्णामि। शचीपते- प्रज्ञापालक। वृत्रम्- आवरणम्। ओजसा- बलेन। हंसि- नाशयसि ॥८॥

समनेव वपुष्यतः कृणवन्मानुषा युगा।

Dr. Rangani
WEBOLIM

विदे तदिन्द्रश्चेतनमध श्रुतो भद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.०९

वपुष्यतः- स्ववपुः कामयतः पुरुषान्। समना- सहृदया स्त्री। इव- स्ववशीकरोतीव। मानुषा युगा- मनुष्यकालान्। कृणवत्- इन्द्रः स्ववशीकरोति। अध- अथ। श्रुतः- श्रुतिप्रसिद्धः। इन्द्रः। तत्। चेतनम्। विदे- लभते ॥९॥

उज्जातमिन्द्र ते शव उत्त्वामुत्तव क्रतुम्।

भूरिगो भूरि वावृधुर्मघवन्तव शर्मणि भद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.१०

इन्द्र। ते- तव। शवः- बलम्। उज्जातम्। त्वाम्। उद्वर्धयन्ति। तव- ते। क्रतुम्- प्रज्ञाम्। उद्वर्धयन्ति। मघवन्- धनवन्। तव- ते। शर्मणि- भद्रे। भूरिगो- बहुरश्मे। भूरि- बहूनि। वावृधुः- वर्धयन्ति ॥१०॥

अहं च त्वं च वृत्रहन्त्सं युज्याव सनिभ्य आ।

अरातीवा चिदद्रिवोऽनु नौ शूर मंसते भद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.११

अहं च त्वं च। वृत्रहन्- आवरणनाशक। सनिभ्यः- सम्भजनेभ्यः। आ युज्याव- सङ्गतौ भवाव। अद्रिवः- वज्रिन्। शूर- समर्थ। अरातीवा- अदाता। चित्- अपि। नौ- आवाम्। अनु मंसते- अनुमतिं करोति ॥११॥

सत्यमिद्वा उ तं वयमिन्द्रं स्तवाम नानृतम्।

महाँ असुन्वतो वधो भूरि ज्योतींषि सुन्वतो भद्रा इन्द्रस्य रातयः॥ ८.०६२.१२

सत्यम्। इत्- एव। तम्- अमुम्। इन्द्रम्। वयम्। स्तवाम- स्तुमः। नानृतम्। असुन्वतः- अनिष्पादकरसस्य। महान्। वधः। सुन्वतः- रसनिष्पादकस्य। भूरि- बहूनि। ज्योतींषि ॥१२॥

Dr. Ranganji
WEBOLIM